

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ NONE

V. NONE

ਕੁਮਾਰੀ ਗੌਰੀ ਨਾਰਾਇਣ ਅੰਬਿਗਾ ਆਦਿ।

ਬਨਾਮ

ਮਾਰਚ 27, 1995

[ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ. ਹੰਸਰੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾਰ]

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ) (ਖਾਸ) ਨਿਯਮ, 1977:

ਨਿਯਮ 2(ਬੀ), 3 ਅਤੇ 4—ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ—ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ—ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕੇਵਲ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ/ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਸੀਮਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ—ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਅਨੁਚਿੱਤ 16(1) ਅਤੇ 335 ਦੇ ਉਲੰਘਣਾ ਵਜੋਂ ਫੈਸਲਾ।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 : ਅਨੁਚਿੱਤ 16(1) ਅਤੇ 335 : ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ—ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ—ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗ—ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਅਸੰਵਿਧਾਨਿਕ ਫੈਸਲਾ—ਨਿਯੁਕਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਫੈਸਲਾ ਅਗਾਊ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਰਾਜ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਦਾ ਹੈ - ਅਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਸੇਵਾ ਦੇ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ - ਅਤੇ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੋਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਸਿਵਾਏ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਨਾ ਕੇਵਲ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਵੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਾਜ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੀ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ) (ਖਾਸ) ਨਿਯਮ, 1977 ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੇਵਲ ਐਸ.ਸੀ./ਐਸ.ਟੀ. ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਮਾਰਚ 8, 1977 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਮੁਖੀਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਵਰਗਾਂ ਦੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀਤਾ ਕੀਤੀ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਣ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਰਖ-ਰਖਾਵ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੁਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਿੱਤ 16(1) ਅਤੇ 335 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਰਖ-ਰਖਾਵ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਰਾਜ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ।

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਗਏ ਤਰਕਾਂ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

2. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ-III ਸੇਵਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਉਹ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਡਰਾਂ ਦੀ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਜ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਮਾਨਕਾਂ ਦੇ ਰਖ-ਰਖਾਵ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

3. ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਵੀ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(4) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(4) ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(4) ਅਧੀਨ ਸੰਭਵ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ।

ਇੰਦਰਾ ਸਾਹਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, [1992] ਸੱਪ. 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 210, ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4. ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯੁਕਤ/ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 615 ਤੋਂ 620 ਤੱਕ ਦੇ 1979 ਆਦਿ ਆਦਿ।

15.9.78 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਜੋ ਕਿ W.P. ਨੰਬਰ 5333 ਅਤੇ 8018 ਤੋਂ 8022 ਤੱਕ ਦੇ 1977 ਵਿੱਚ ਹਨ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਐਸ. ਸਿਵਾਸੁਬਰਮਣੀਅਮ, ਖ. ਨੇਬਿਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਐਮ. ਵੀਰੱਪਾ ਨਾਲ।

ਪੀ.ਆਰ. ਰਾਮਾਸੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੀ. ਮਹਾਲੇ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ, ਸਿਡਿਊਲਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼, ਅਤੇ ਬੈਕਵਰਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਨੂੰ ਕਲਾਸ III ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ) (ਖਾਸ) ਨਿਯਮ, 1977 (ਖਾਸ ਨਿਯਮ) ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(1) ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਕੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 335 ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਤਮਕ ਐਲਾਨਿਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 9 ਮਾਰਚ, 1979 ਨੂੰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਮਲ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ।

ਅਸੀਂ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਥ ਦੱਸਾਂਗੇ। ਕਰਨਾਟਕ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 'ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 'ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਕ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਸੇਵਾ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਯਮਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ'। ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ, ਜੇਕਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਯਾ ਤਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ

ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਕੇ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 23 ਮਈ, 1973 ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਜ਼ਿਕਰਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਨਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 13 ਜੂਨ, 1974 ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਜ਼ਿਕਰਪੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ ਅਤੇ ਸਿਡਿਊਲਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਲਈ ਕਲਾਸ III ਪੋਸਟਾਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਲਈ ਇਸ ਪਾਬੰਦੀ ਨੂੰ ਢਿੱਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 19 ਦਸੰਬਰ, 1975 ਨੂੰ ਦਫਤਰੀ ਜ਼ਿਕਰਪੱਤਰ ਨੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ 3% ਅਸਾਮੀਆਂ ਨੂੰ ਬੈਕਵਰਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ, ਸਿਡਿਊਲਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਅਤੇ ਬੈਕਵਰਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਗੱਲ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮਨਾਹੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੋਰ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ III ਕਾਡਰਾਂ ਲਈ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ/ਵਿਭਾਗੀ ਭਰਤੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨ/ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪੋਸਟ ਤੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ। 1 ਫਰਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਿਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟਸ, ਸਿਡਿਊਲਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਅਤੇ ਬੈਕਵਰਡ ਟ੍ਰਾਈਬਜ਼ ਦੇ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ, ਜਦ ਤੱਕ ਹੋਰ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਆ ਜਾਣ।

25 ਫਰਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 309 ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 2(ਬੀ) ਜੋ ਕਿ 'ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

“ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰ’ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਜਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਜਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੰਬਰ BGAD 2 SBC 75 ਮਿਤੀ 9 ਜੁਲਾਈ, 1975 ਅਨੁਸਾਰ ਐਨੈਕਸ I ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦਾ ਸਦੱਸ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਮ ਭਰਤੀ) ਨਿਯਮ, 1957 ਜਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਰਤੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 4 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਲਾਸ-III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ,

(i) ਜਿਸਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਚੋਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਭਰਤੀ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਅਸਾਮੀ ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(ii) ਕਿਸੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਦੀ ਆਈਟਮ ਲਈ ਅਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਜਾਂ

(iii) ਜਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਕਰਨਾਟਕ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1957 ਅਧੀਨ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ”।

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 3 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੋਰ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਕਲਾਸ III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਸਬੰਧੀ ਉਲਟ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਆਮ ਭਰਤੀ) ਨਿਯਮ, 1957 ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਅਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਨਿਯਮ 4 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲਾਸ III ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਜੋ ਪਬਲਿਕ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨ/ਭਰਤੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਨਿਯਮਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਾਕੀ ਰਹਿ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਕੇ ਭਰੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵੇਲੇ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸਨ। ਨਿਯਮ 4 ਦੀ ਉਪ-ਨਿਯਮ (2) ਅਜਿਹੇ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਕਿਸੇ ਹੋਰ

ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ 8 ਮਾਰਚ, 1977 ਨੂੰ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੀਜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੀਆਂ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹਦਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦਿਆਂ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਮੁਖੀਆਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਜੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਉਹ ਕਰਨਾਟਕ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀਤਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਹੁੰਚੇ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਚ ਨੇ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਉਲੰਘਣਾਤਮਕ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਿਆਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਾਈਕੋਰਟ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੇ ਸਵਾਲ ਖੜੇ ਕੀਤੇ:

(1) ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ਼ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 335 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 16(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

(2) ਕੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਨਿਯਮਿਤੀਕਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੈ?

ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ, ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਤਰਕ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਦੀ ਪਰਵਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਭੇਦਭਾਵਪੂਰਨ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਵ ਨਾਲ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਸੁਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਚਲ ਰਹੇ ਵਿਭਿੰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੈੱਟਾਂ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਉਪਯੋਗੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾ (ਆਮ ਭਰਤੀ) ਨਿਯਮ, 1957 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਜੋ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਰਯਾਪਤ ਪਬਲਿਸਿਟੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੋਣ ਦੁਆਰਾ ਭਰਤੀ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਮੈਰਿਟ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ/ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ/ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਮੰਤਰੀਪਦ ਪੋਸਟਾਂ ਲਈ ਭਰਤੀ), ਨਿਯਮ 1966 ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕਲਰਕਾਂ, ਜੂਨੀਅਰ ਸਹਾਇਕਾਂ, ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਕਲਰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਕੈਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਨਿਯਮ 4 ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਰਤੀ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਸੈੱਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ) ਨਿਯਮ, 1973 ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਸਾਮੀਆਂ ਉੱਤੇ ਭਰਤੀ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੈਰਿਟ-ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਵਾਇਵਾ-ਵੇਸ ਟੈਸਟ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੈਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੀ ਭਰਤੀ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਉਦੇਸ਼ਪੂਰਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਕੈਡਰਾਂ ਵਿੱਚ

ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਕਬੀਲੇ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੈਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਇੰਸਟੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਉਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਲਾਸ III ਸੇਵਾ ਦੀਆਂ ਕੈਡਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਾਏ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹਿਚਕਿਚਾਹਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਹੱਈਆ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਜ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਦਕਸ਼ਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰਾਂ ਦੀ ਬਰਕਰਾਰੀ ਨਾਲ ਸੁਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਹਾਂ ਕਿ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(4) ਅਧੀਨ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਅਤੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(1) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰਕ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ:

"ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਪਾਸਿਓਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਹੀ ਕਲਾਸ III ਮੰਤਰੀਆਲਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਮੰਤਰੀਆਲਾ ਅਸਾਮੀਆਂ ਲਈ ਭਰਤੀ ਦਾ ਚੁਣਨ ਵਾਲਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕ ਸੇਵਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇੰਟਰਵਿਊ ਲਈ ਬੁਲਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕੋ ਮਿਆਰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ।

ਪਰ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਭਰਤੀ ਲਈ ਖਾਸ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਥਾਨਕ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਜੋਂ ਪਹਿਲੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਭਰਤੀ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਦਕਸ਼ਤਾ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਪਹਿਲਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣ ਗਈ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਨਾ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦੇ ਦਕਸ਼ਤਾ-ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਨਿਯਮਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰਤੀ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਰਕ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀ ਦਕਸ਼ਤਾ ਦੇ ਮਿਆਰ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਸਰ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਰਵਜਨਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਕਸ਼ਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕਿਲ੍ਹੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਣਗੇ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਕੋਲ ਅਸਾਮੀ ਲਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਿੱਖਿਆ ਯੋਗਤਾ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਯੋਗਤਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਹੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਟੈਸਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਯੋਗਤਾ ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਉਪਯੁਕਤਤਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨਾਲ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਇੱਕੋ ਮਿਆਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮਿਆਰ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਹੋਵੇ।

ਹਰੇਕ ਮੁਕਾਬਲੇਬਾਜ਼ੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਭ ਤੋਂ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੰਟਰਵਿਊ ਜਾਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ, ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਸਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਮਾਪਣ ਲਈ। ਕੇਵਲ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਜਾਂ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਿਆਰ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਉਹੀ ਉਪਯੁਕਤ ਸਮਝੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਜੇਕਰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਵੱਖਰੇ ਮਾਪਦੰਡ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਗੇ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਾਂ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(1) ਅਧੀਨ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖਾਮੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੀ। ਇਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(4) ਅਧੀਨ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਾਮੀਆਂ ਦਾ ਆਰਕਸ਼ਣ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀਆਂ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲਿਆਂ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨੌ-ਜੱਜ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਇੰਦਰ ਸਾਵਨੀ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ, [1992] ਸੁਪ. 3 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 210 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਤਰੀਕੇ ਅਤੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਨਿਯਮ ਨਾ ਤਾਂ ਕੋਈ ਆਰਕਸ਼ਣ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਨੁਚਛੇਦ 16(4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਕੋਈ ਹੋਰ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਕਾਰਵਾਈ।

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੇ ਤਰਕ ਅਤੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਦੂਜੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਨਿਯੁਕਤ/ਨਿਯਮਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਅਤੇ ਪਿੱਛੜੇ ਕਬੀਲੇ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ, ਅਸੀਂ ਹਦਾਇਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਅਗਾਊਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੋਈ ਖਰਚਾ ਨਹੀਂ।

ਟੀ.ਐਨ.ਏ.
ਅਪੀਲਾਂ ਖਾਰਜ।

ਆਰ.ਪੀ. ਸਿੰਘ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਐਲ.ਆਰ.ਐਸ. ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ.

v.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਮਾਰਚ 27, 1995

[ਕੇ. ਰਾਮਾਸਵਾਮੀ ਅਤੇ ਬੀ.ਐਲ. ਹੰਸਰੀਆ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ]

ਅਵਮਾਨਨਾ—ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼—ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ—ਦੇਰੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦਤਨ ਨਹੀਂ ਸੀ—ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮਾਫੀ—ਸਵੀਕਾਰਤਾ—ਅਵਮਾਨਨਾ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ।

ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮਾਫੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਦੇਰੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦਤਨ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਮਾਫੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਿਆਂ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ : ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਤੋਂ 500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ : ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 4.

ਵਿੱਚ

ਸਿਵਿਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 2823 ਦੇ 1979.

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 30.1.78 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਸੀ.ਡਬਲਿਊ.ਪੀ. ਨੰਬਰ 3168 ਦੇ 1977 ਵਿੱਚ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਮਿਸ. ਪੀ.ਐਸ. ਸ਼ਰਾਫ, ਮਿਸ. ਮੋਨਿਕਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ.ਐਸ. ਸ਼ਰਾਫ ਅਤੇ ਮਿਸ. ਐਸ.ਏ. ਸ਼ਰਾਫ & ਕੰਪਨੀ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਰਣਬੀਰ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਜੀ.ਕੇ. ਬਾਂਸਲ।

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਲਈ ਐਸ.ਐਲ. ਅਨੇਜਾ।

ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੇਠਲਾ ਆਦੇਸ਼ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ: ਅਜ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ 6 ਮਾਰਚ, 1995 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਜ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ, ਚੈਅਰਮੈਨ, ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ, ਲੁਧਿਆਣਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ। ਉਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਮਾਫੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਜਨਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਿਉਂ ਹੋਈ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ 27 ਜਨਵਰੀ, 1994 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ, ਅਸੀਂ ਦੇਰੀ ਵਿੱਚ ਪਾਲਣਾ ਲਈ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ਰਤ ਅਤੇ ਪਛਤਾਵਾ ਭਰੀ ਮਾਫੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਤੇ ਇਰਾਦਤਨ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਅਧੀਨ, ਅਸੀਂ ਮਾਫੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਅਵਮਾਨਨਾ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਖਤਮ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੁਰਿੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਅੱਜ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜੀਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਰੂਪ ਦੇਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਸੁਰਿੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਤੋਂ 500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਖਰਚੇ ਵਜੋਂ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਟਰੱਸਟ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਖਰਚੇ ਦੀ ਰਾਸ਼ੀ ਅੱਜ ਤੋਂ ਛੇ ਹਫਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਏਡ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਆਈ.ਏ. ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਟੀ.ਐਨ.ਏ.

ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate